NAPFÖLKELTE ELŐTT.

□ A nádas fölött akkor bukott le a nap s a Balaton vize egyszerre fakószinüvé változott.

□ A kertből, melynek vége a Balaton nádjai közt veszett el, karonfogva jött fel özvegy Lenkeyné a fiával, Gézával. A tornácon már terítve volt az asztal, melyen négy szál gyertya szélfogó üvegbura alatt égett.

□ Egy lompos cselédleány rakosgatott az asztalon. Látszott, hogy valakit várnak ez estére, mert három személyre volt terítve s a virágtartóban piros-sárga georginák illatoztak.

□ A fiú, (mindössze tizenöt éves, nyulánk szőke fiú volt) idegesen nézegette a zsebóráját.

□ „Talán mehetnék is már!"

□ „Ráérsz. A vonat csak tiz óra körül érkezik meg."

□ „Mindegy. Inkább az állomáson várok, csak el ne késsem."

□ És a tornác oszlopai alatt végig ment a folyosón, s a sötétedő udvarba kikiáltott:

□ „János, foghat!"

□ Aztán visszajött az anyjához, útközben rákiáltott az ott ólálkodó kutyára s karjára vette világos-szürke köpönyegét.

□ Izgatottan lépdelt föl és alá a tornác lejárójánál, közbe-közbe anyjához fordult:

□ „A szoba is rendben van?"

□ „Rendben, fiam!"

□ „A függönyök le vannak eresztve?"

□ „Le. Ámbár jobb volna a fél ablakot nyitva hagyni. Olyan enyhe az éjjel."

□ A fiú idegesen rándult meg.

□ „Nem lehet nyitva hagyni. A függönyöket le kell ereszteni. Utóbb bemászna valami az ablakon s halálra ijesztené."

□ Lenkeyné elnyilt szemekkel nézett a fiára:

□ „Ugyan, ugyan, Géza. Azt sem tudod, mit beszélsz. Soha se voltál te ilyen zavart. Valami bajod van?"

□ „Eh, anyám, hagyjon engem békében! Hol a kocsi?"

□ S türelmetlenül ment az udvar felé, honnét épen akkor dübörgött elő a sárga hintó.

□ A fiú megcsókolta anyja kezét s felült a kocsira. Induláskor még vissza kiáltott:

□ „Minden rendben legyen!"

□ És elkanyarodtak az utcán az állomás felé.

□ □

□ Az asszony lassan rakosgatott egyetmást az asztalon, aztán bement a konyhába. A leány épen akkor szedte ki a boros üvegeket a jégszekrényből.

□ „Ráérsz még, — szólt rá Lenkeyné. Fél óra is eltelik, mire megjönnek."

□ „Hiszen már minden készen van, — szólt a leány, s hamar elcsukta a tűzhely ajtaját.

□ Lenkeyné bement a szobákba, hogy megnézze, rendben vannak-e. Két egymásba nyiló szobában gyertya égett az éjjeli szekrényen. Egyikben a fia fog aludni, másikban a vendége. Az ágyak puha fehér takarójukkal fölkészülve vártak. A mély mosdókban csillogott a hűs balatoni viz s a szobákban kellemes illat uszkált. Kerti virágok erős, izsóp-szerü illata.

□ Újra kiment a tornácra s leült az asztal előtt levő nádból font kerti székre. Az idő lassan haladt előre, már-már maga is türelmetlen kezdett lenni, mikor végre kocsirobogás halatszott. A sárga batár égő piros szemeivel bekanyarodott az udvarra a tornác elé s hirtelen leugrott róla Géza:

□ „Megjöttünk, — kiáltotta örömmel s segítette le a kocsiról az érkezett vendéget, az ő sokat emlegetett iskolatársát, Nagy Ivánt."

□ A fiú bátortalanul állt egy pillanatig a gyertya fényénél. Szép, elegáns fiú volt, korához képest túlságosan is fejlett.

□ Lenkeyné meleg szeretettel köszöntötte:

□ „Hozta Isten, Iván! Csakhogy eljött. Géza nagyon sokszor emlegette magát. Örülök, hogy én is megismerhetem."

□ A fiú néhány bátortalan szót mondott s Gézával együtt bementek a szobába, hogy a port lemossák magukról.

□ Lenkeyné kiadta az utasítást, hogy tálalhatnak s a vissza jött két fiúval asztalhoz ült.

□ Szép volt az este. Enyhe és csöndes. Az üveglámpák körül apró éjjeli lepkék cikkáztak. S a kellemes nyári éjben vidáman beszélgetett a kis társaság. Géza arcán tündökölt a boldogság s könyörgő szemmel fordult anyja felé:

□ „Egy cigarettát, anyám, hadd szivjunk el ma!"

□ Lenkeyné kedves megütődéssel nézett fiára.

□ „Ugyan, Géza, tudod, hogy neked nem szabad még. Ideges is vagy." Aztán mosolyogva fordult Iván felé:

□ „Szokott?“

□ „Néha, — felelte Iván s egyszerre tűzpirosra gyult az arca.“

□ Lenkeyné igent bólintott a fiának s Géza örömmel futott a szobába, hogy cigarettát hozzon.

□ Az asszony hosszan nézte a két boldog gyermeket, amint komolyan fujták a füstöt a lámpa felé. Csak ilyen ifjú korban lehetnek ezen a földön ilyen ártatlan örömök. Hanem hűvös szél zörrent el a bokrok között s az asszony fölkészülve mondta:

□ „Késő van. Bizonyosan fáradt is, kedves Iván. Pihenje ki magát, holnap majd annál frissebb lesz.“

□ S ezzel a két fiút szobájuk felé vezette s a küszöbön elbúcsúzott tőlük.

□ „Jó éjt, jó éjt!“ — mondta s megfordult és a ház másik szélén levő hálószobájába ment.

□ □

□ A fiúk magukra maradtak.

□ Géza Iván szobájába ment s megmutatott neki mindent. Aztán beszélgettek még egy darabig s már éjfélre járt az idő, mikor Iván elálmosodott.

□ „Feküdjünk le, mondta csendesen — holnap korán a Balatonra szeretnék menni.“

□ Elbúcsúztak. Géza átment a szobájába s mindketten vetkőzni kezdtek. De még ezalatt is átbeszéltek egymáshoz s mikor gyertyájukat elfujták, cigarettájuk vörös fényben ragyogta be a szoba sarkát.

□ Egy darabig csönd lett. A cigaretták fénye is kialudt. Messziről néha egy-egy kutya vonított uhogva, elnyújtott hangon.

□ Egyszer csak megszólalt újra Géza:

□ „Aluszol?“

□ „Nem.“

□ „Nem vagy álmos?“

□ „Nem tudok elaludni.“

□ „Átmenjek hozzád?“

□ „Nem bánom.“

□ Azzal fölkelt a fiú s átment Iván szobájába. Az ágy, mintha foszforeszkált volna a sötétben. Könnyen oda talált. Leült az ágy szélére s kezével a párnákra támaszkodott.

□ „Örülök, hogy eljöttél.“

□ „Én is szeretem, hogy itt lehetek. Anyád nagyon jó.“

□ „És sokáig itt maradsz.“

□ „Két napig.“

□ „Meddig?“

□ „Két napig.“

□ Géza ijedten emelkedett föl helyéből:

□ „Az nem lehet.“

□ „De igen. Még egy helyre el akarok menni. A Gyurihoz. Tudod, a Lejtényi Gyurihoz.“

□ „És az ő kedvéért itt hagysz engem?“

□ „Te csacsi, hiszen nem lehetek egész nyáron a nyakatokon. Aztán meg olyan szép a Gyuri huga, de olyan szép, te, úgy-e, ismered a Gyuri hugát, úgy-e ismered?“

□ Ebben a pillanatban heves zokogás tört ki a vendéglátó fiúból s a párnákra borulva keservesen sirni kezdett. Iván ijedten ölelte magához a zokogó gyermeket s kérlelni kezdte.

□ „No, de mi bajod? Géza, hát mért sirsz? No, hát ki látott ilyet! Hát hallgass ide, hiszen . . .“

□ De hiába való volt minden. Iván átölelte a siró gyermeket s engedte, hogy az forrón magához ölelje, csókjaival halmozza el, de mindez nem használt semmit.

□ „Nem szeretsz már. Mikor én mindig csak téged szerettelek és azt akartam, hogy soha ne kelljen elválnunk egymástól. Most egy szeplős nyiffancsért, meg a huga kedvéért itt hagysz engem.“

□ Iván föl ült az ágyában és magához ölelte a pajtását.

□ „Hát légy okos, Géza. Hát még mindig kis gyerek vagy?“

□ „Én téged szeretlek.“

□ „Én is téged. És pedig minden fiú között legjobban téged. Hanem . . .“

□ „Őt is szereted?“

□ „Kit?“

□ „A hugát.“

□ „Igen, azt is. És ha egy évvel te is idősebb leszel, te sem fogsz csak engem szeretni, hanem valaki mást is. Valami szép kis leányt. Mert mi először egymást kezdjük szeretni, amig kis gyermekek vagyunk. Sokszor aztán hamar elmulik ez a szeretet, hanem az enyém, az, ne félj, nem mulik el sohase. De mikor már nagy fiúk kezdünk lenni, akkor mást is kezdünk szeretni, örülünk, ha messziről láthatjuk, ha a kezét megérinthetjük . . .

□ Géza kerekre nyilt szemekkel, kiváncsian kérdezte:

□ „Miért?“

□ Ekkor Iván a fiú füléhez hajolt, erősen magához szorította arcát s halkan, titokzatosan sugta:

□ Mert az — leány!

□ □

□ Az ablakon át kezdett derengeni a hajnal és rózsaszinüvé vált az egész szoba. Még nem látszott a nap, de hirnökei, a csikos sugarak már áttörtek a függönyökön s vidáman táncoltak a fehér ágyon.

□ A két fiú kimerülten, fáradtan aludt egymás mellett.

HARSÁNYI LAJOS.